

LAUSUNTO 26.1.2017

Opetus- ja kulttuuriministeriö

PL 29

00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: kirjeenne 19.11.2016

**Avoimen yliopiston foorumin lausunto opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntöön
ylioppilastutkinnon hyödyntämistä korkeakoulujen valintamenettelyissä pohtineen työryhmän
raportista ja ylioppilastutkinnon kehittämisestä (Lausuntopyyntö 19.11.2016, OKM/16/040/2016)**

Avoimen yliopiston foorumin näkökulmasta raportti painottuu kokonaisuudessaan ylioppilastutkinnon hyödyntämiseen valinnoissa tulevien uusien ylioppilaiden näkökulmasta. Valintojen kehittämisen kannalta tulisi selvittää myös jo useita vuosia aikaisemmin ylioppilastutkinnon suorittaneiden sekä ammatillisen toisen asteen koulutuksen suorittaneiden mahdollisuudet saada korkeakoulututkintopaikka. Ylioppilastutkinnon kokeiden arvosanojen korottaminen tai kokeiden suorittaminen ilman lukiokoulutusta on erittäin vaativa haaste. Ylioppilaskokeisiin valmistautumisen sijaan avoin yliopisto-opetus antaisi paremman mahdollisuuden osallistua, tutustua ja valmentautua yliopisto-opiskeluun. Motivaation mittaaminen on tehokasta oikeiden opintojen parissa ja avoimen yliopisto-opintojen opiskelu antaa tällaisen aidon kokeilumahdollisuuden.

Työryhmä ehdottaa raportissaan, että avoimen väylästä tulisi toissijainen opiskelijavalintatapa. Tämän toteutuminen edellyttää yliopistosektorilla avoimen väylän päivittämistä valintareittinä siten, että siitä tulisi todellinen vaihtoehto opiskelijavalinnassa. Tällä hetkellä avoimen yliopiston väylä on marginaalinen, joten väylä tulisi kiintiöidä valintaperusteisiin ja kiintiön tulisi olla riittävän suuri (esim. 20 %). Tällöin avoimen väylä tarjoaisi aidon toisen mahdollisuuden ja se ohjaisi riittävän tehokkaasti suuntaamaan opintoja korkea-asteelle ylioppilasarvosanojen korottamisen sijaan.

Avoimen yliopiston foorumin mielestä ylioppilastutkinnon arvosanojen korottaminen ei tarkoita opintopolulla etenemistä, tulevaisuuteen suuntaamista. Sen sijaan yliopisto-opintojen suorittaminen ennen tutkinto-opiskelu-oikeuden saamista edistää opintopolulla etenemistä ja parempaa kiinnittymistä yliopisto-opintoihin. Aikuisopiskelijoiden erilaisten urapolkujen edistämisessä, mm. muuttuviin työelämätarpeisiin vastaamisessa, ylioppilastutkinnon päivittäminen ei myöskään ole todellinen vaihtoehto, sillä urapolkujen muuttaminen tai täydentäminen tulee voida tehdä korkeakoulujen opintosisällöillä.

Raportissa korostetaan runsaasti MOOC-tyyppisten kurssien osuutta toissijaisena opiskelijavalintatapana. Raportissa ei tarkasti määritellä mitä MOOC:eilla tarkoitetaan. Avoimen

yliopiston foorumin mielestä olisi selkeämpää ja paremmin todellisuutta vastaavaa korostaa avoimina yliopisto-opintoina opiskeltavia verkko-opintoja ja niiden hyödyntämismahdollisuuksia avoimen väylän valintaperusteissa. Avoimet korkeakouluopinnot ovat korkeakoulujen tutkinnonosia, eivätkä pelkkiä kurkistuskursseja opiskeltavien alueiden sisältöihin. Avoimet korkeakouluopinnot eivät ole pitkiä valmennuskursseja korkeakouluihin, vaan parhaimmillaan suunniteltuna korkeakoulututkinnon suorittamista joustavin ja monipuolisin tavoin joko ennen tutkinnonsuorittamisoikeuden saantia tai sen jälkeen.

Avoimen yliopiston foorumin puolesta
Merija Timonen